

3:1

En kommun har riktat ett grundlöst krav på engångsavgift mot arrendatorn av en obebyggd fastighet. Den omständigheten har inte ansetts befria en senare ägare till fastigheten från betalningsskyldighet för engångsavgift.

B.S. förvärvade den 20 februari 1989 en fastighet i Göteborg från kommunen med tillträdesdag den 1 mars 1989. Han hade dessförinnan arrenderat fastigheten. Den 24 april 1989 transporterade han köpet på B.S. Kommanditbolag. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Förbindelsepunkt för vatten och avlopp upprättades 1983. En industribyggnad, för vilken bygglov beviljades den 16 augusti 1988, är uppförd på fastigheten. Kommunen har debiterat B.S. anläggningsavgift enligt 1983 års taxa med 124 940 kronor med angiven förfallodag den 8 mars 1989.

B.S. yrkade att Va-nämnden fastställer att han inte är skyldig att betala den honom påförda anläggningsavgiften. Han anförde som grund härför: Kommunen har redan den 16 januari 1980 debiterat en tidigare innehavare av fastigheten anläggningsavgiften. Enligt 11 § va-lagen är han därför inte betalningsskyldig för den nu fakturerade avgiften. Dessutom har han av en tjänsteman på va-verket fått uppgiften att avgiften redan var betald.

Kommunen, som bestred B.S:s talan, yrkade å sin sida att Va-nämnden förpliktar B.S. att utge anläggningsavgiften med 124 940 kronor jämte ränta.

B.S. bestred kommunens yrkande men vitsordade skäligheten av beloppet i och för sig.

Kommunen anförde: Enligt 9 § va-lagen är B.S. såsom ägare till fastigheten skyldig att betala bl.a. anläggningsavgift i enlighet med tillämplig va-taxa. Det är riktigt att anläggningsavgiften tidigare debiterats Sävenäs Metallaffär AB. Detta bolag var emellertid inte fastighetsägare utan endast arrendator. Debiteringen återtogs sedan det konstaterades att det saknades rättslig grund för denna. Det fanns inte något särskilt va-avtal. Bolaget hade beviljats bygglov men hade inte hunnit bebygga fastigheten innan det försattes i konkurs 1983.

På fastigheten fanns endast arbetsbodar och skrotupplag. – Att någon tjänsteman på va-verket felaktigt upplyser B.S. att anläggningsavgiften är betald befriar inte B.S. från betalningsskyldighet.

Va-nämnden yttrade:

Skyldighet att betala va-avgifter åvilar enligt huvudregeln ägare av fastigheten (9 § va-lagen). Skyldigheten inträder när huvudmannen (kommunen) upprättat förbindelsepunkt och underrättat fastighetsägaren därom. Huvudmannen har också möjlighet att träffa brukningsavtal med annan än fastighetsägaren, t.ex. en nyttjanderättshavare. I så fall blir denne avgiftsskyldig (3 § 2 st va-lagen). Även ägare av byggnad eller annan anläggning på annans mark kan bli skyldig betala va-avgifter (3 § 3 st i samma lag).

Ny ägare av fastighet svarar inte gentemot huvudmannen för avgift som förfaller till betalning före tillträdesdagen (11 § va-lagen). Enligt 27 § 3 st nämnda lag förfaller avgifter till betalning vid anfordran.

Kommunen har debiterat B.S. anläggningsavgift år 1988. Hans invändning mot debiteringen grundar sig på att kommunen redan år 1981 fakturerat Sävenäs Metallaffär AB för denna avgift, att den därigenom förfallit till betalning och att han därför inte, enligt 11 § va-lagen, är betalningsskyldig för avgiften, samt slutligen att han av en tjänsteman på va-verket upplysts om att avgiften redan var betald.

Kommunen har mot B.S:s påstående anfört att räkningen 1981 inte förfallit till betalning eftersom kommunen saknade laglig grund att debitera den förre arrendatorn. Kommunen har till stöd för sin talan företett arrendeavtalet mellan kommunen och Sävenäs Metallaffär AB.

I målet är ostridigt att fastigheten var obebyggd innan B.S. tillträdde den.

Va-nämnden gör följande bedömning.

En förutsättning för att anläggningsavgiften skulle förfalla till betalning genom den faktura som kommunen år 1981 tillställde Sävenäs Metallaffär AB var att avgiftsskyldighet då också hade inträtt för bolaget. Såsom kommunen påpekat innefattade arrendeavtalet emellertid inget sådant brukningsavtal som avses i 3 § 2 st va-lagen. Kommunen har vidare obesträtt påstått att det inte heller förelegat någon annan rättslig grund för kommunen att påföra detta bolaget va-avgifter. På fastigheten fanns vid denna tid inte någon byggnad eller annan anläggning som gjorde det möjligt att tillämpa bestämmelsen i 3 § 3 st va-lagen på bolaget.

Såvitt framkommit har anläggningsavgiften alltså inte förfallit till betalning innan B.S. tillträtt fastigheten. Med hänsyn härtill och då vad B.S. i övrigt anfört inte föranleder annan bedömning, kan B.S. inte undgå skyldighet att betala den fordrade avgiften.

Om räntan och beloppets storlek råder ingen tvist.

Va-nämnden ogillade B.S:s talan och förpliktade honom att betala den omstridda avgiften jämte ränta.

Beslut: 1990-04-23, BVa 21

Mål nr: Va 547/89

B.S. överklagade beslutet och yrkade i Vattenöverdomstolen bifall till sin talan vid Va-nämnden. Kommunen bestred ändring. Vattenöverdomstolen fastställde Va-nämndens beslut.

Dom: 1991-02-12, DTVa 2

Mål nr: TVa 1010/90

B.S. klagade vidare men Högsta domstolen beviljade inte prövningstillstånd.